

## Nr 909

Av fru **Kristensson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 113, med förslag om förbättrad sjukpenningförsäkring.*

(Lika lydande med motion nr 737 i Första kammaren)

Svensk lagstiftning utformas i regel så, att lagreglerna blir lika för alla oberoende av kön. Emellertid finns i lagen om allmän försäkring vissa undantag från denna princip, vilket medfört att den försäkrade ej bedöms efter generella regler utan utifrån sitt kön.

I propositionen nr 113 med förslag om förbättrad sjukpenningförsäkring har de hittillsvarande könsbundna reglerna bibehållits, och dessutom har ytterligare ett stadgande föreslagits som ger vissa förmåner till kvinnlig men ej till manlig försäkrad. Detta är en utveckling i fel riktning.

Den numera allmänt eftersträfvade friheten för familjen att forma sin livsföring efter eget skön bör inte inskränkas genom lagstiftning som verkar dirigerande. Det bör därför övervägas att utforma den s. k. hemmafruförsäkringen så att stadgandet i 3:e kap. 2 § sista stycket göres obundet av kön. Detta torde kunna ske helt enkelt genom att ordet »kvinnlig» utgår.

Vi ifrågasätter lämpligheten av den föreslagna särregeln i 3:e kap. 10 § 3:e stycket c) avseende sjukpenning under fridagar. Skall en dylik undantagsregel införas bör den i varje fall inte göras könsbunden. Då utformningen, såsom den föreslagits, är beroende av den s. k. hemmafruförsäkringen måste dessa båda stadganden bedömas i ett sammanhang. Riksförsäkringsverket har i sitt utlåtande över promemorian rörande förbättrad sjukpenningförsäkring föreslagit att hela frågan om hemmafruförsäkringens utformning bör bli föremål för särskild utredning. Vi delar denna uppfattning och föreslår att inom socialdepartementet en översyn göres av nämnda bestämmelser i syfte att göra stadgandena generellt verkande oberoende av kön.

Därvid bör även beaktas de tillämpningsföreskrifter som utfärdats till ifrågavarande lag. Dessa kan synbarligen för närvarande tolkas så, att den som är helt sjukskriven från sitt förvärvsarbete men ändå kan utföra visst hushållsarbete riskerar att endast erhålla halv sjukpenning.

Genom den förändring som föreslagits i propositionen med avseende på karensdagarna kommer problemet om sjukfrekvensen hos de anställda att ytterligare accentueras särskilt med hänsyn till differenser mellan anställda

i olika inkomstlägen och med olika ansvarsuppgifter liksom även med hänsyn till differenser könen emellan. Enligt en allmänt förekommande uppfattning har kvinnor högre sjukfrekvens än män, vilken uppfattning synes vinna stöd i försäkringsstatistiken. Emellertid torde föreliggande statistik vara ofullständig emedan densamma ej i nämnvärd grad tar hänsyn till variationer vid olika geografiska, tjänste- och åldersmässiga förhållanden.

Vid behandlingen av motion II: 564 år 1963 angående en utredning i syfte att belysa ev. föregående variationer i sjukfrekvensen mellan män och kvinnor med jämförlig yrkesverksamhet, ålder o. d. framhöll allmänna beredningsutskottet i sitt utlåtande nr 20 bl. a., att kännedomen om skillnaderna i sjukfrekvens mellan olika grupper anställda samt mellan kvinnor och män är bristfällig. Ur utlåtandet citeras följande:

Utskottet hyser alltjämt uppfattningen att det skulle vara önskvärt med en utförligare statistik angående skillnaden i sjukfrekvens mellan män och kvinnor. Emellertid är såväl riksförsäkringsverket som försäkringskassorna, vilka torde vara de som måste få i uppdrag att utarbeta en sådan statistik, alltjämt i hög grad arbetstyngda.

De nu föreslagna ändringarna i lagen avseende karensdagarna kommer att accentuera behovet av en tillförlitlig och jämförande statistik rörande sjukfrekvensen och faktorer som påverkar denna. Detta gäller särskilt korttidsfrånvaron där statistiskt underlag saknas för en säker bedömning. Med hänsyn härtill bör en utredning företagas i syfte att dels skaffa statistiskt underlag, dels framlägga förslag som utredningsresultaten motiverar. Utredningen bör särskilt belysa det egendomliga förhållandet att kvinnor som medicinskt sett är det starka könet, ändå — om man får tro nuvarande bristfälliga statistik — uppvisar den högsta sjukfrekvensen.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla

1) om översyn av regler och tillämpningsföreskrifter avseende allmän sjukförsäkring i syfte att uppnå likställighet mellan manlig och kvinnlig försäkringstagare, samt

2) att åtgärder vidtages i syfte att åstadkomma en tillförlitlig och jämförande statistik rörande sjukfrekvens och faktorer som påverkar denna, varvid särskild hänsyn skall tagas till variationer betingade av geografiska, tjänste- och åldersmässiga förhållanden.

Stockholm den 26 april 1966

*Astrid Kristensson (h)*

*Karin Wetterström (h)*

*Hans Nordgren (h)*